

Na osnovu člana 56. zakona o zaštiti prirode CG (Sl. list CG, 54\16), člana 3. Odluke o proglašenju Regionalnog Parka Orjen (Sl. list CG - opštinski propisi, Br 016/09) i člana 13. Statuta Agencije za razvoj i zaštitu Orjena - Herceg Novi doo, izvršni direktor donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI, UNUTRAŠNJEM REDU I SLUŽBI ZAŠTITE U PARKU PRIRODE ORJEN

Član 1

Pravilnik o zaštiti, unutrašnjem redu i službi zaštite u Parku prirode "Orjen" (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuju se pravila sprovođenja režima zaštite i razvoja parka prirode i to: kretanje i boravaka posjetilaca; korišćenje drugih javnih površina, kretanja i parkiranja vozila; korišćenje flore i faune (ljekovitog bilja, šumskih plodova, šumskih sortimenata, lovne faune, pašnjaka, isl.); obavljanja turističkih, ugostiteljskih usluga; postavljanja informativnih, reklamnih i drugih oznaka; zaštita prilikom obavljanja naučnih istraživanja i izvođenja istražnih radova; održavanje čistoće; **preventivne i operativne aktivnosti službe zaštite i nadzornika za zaštitu ispašavanje**; kao i drugih aktivnosti neophodnih za obezbjeđenja i sprovođenja režima zaštite Parka prirode "Orjen".

Član 2

Odredbe ovog Pravilnika odnose se na sva pravna i fizička lica sa sjedištem ili boravištem na području parka prirode, na posjetioce kao i na sve pravna i fizička lica koja na bilo koji način koriste prirodne vrijednosti i područja Parka prirode.

Član 3.

Posjetiocem, u smislu ovog Pravilnika, smatra se lice koje samostalno ili organizovano preko turističke ili druge organizacije odnosno pravnog lica ulazi u Park prirode radi upoznavanja sa prirodnim ili kulturno-istorijskim vrijednostima parka prirode, odmora, rekreacije ili korišćenja drugih usluga.

Član 4.

Lica koja imaju prebivalište na teritoriji opštine Herceg Novi ili su vlasnici zemljišta na području parka prirode ne smatraju se posjetiocima u smislu člana 3. ovog Pravilnika.

Član 5.

Za vrijeme boravka na teritoriji Parka prirode posjetioci su u obavezi da se pridržavaju zakonskih odredbi ovog Pravilnika i upustava sa informativnih tabli i drugih oznaka, kao i upustava ovlašćenih lica "Agencije za razvoj i zaštitu Orjena-Herceg Novidoo" (u daljem tekstu Društva). Aktivnosti i djelatnosti privrednih subjekata na teritoriji Parka prirode moraju biti usklađeni sa Planom i programom zaštite područja parka prirode.

Član 6.

Društvo se brine o zaštiti, održavanju i promovisanju parka prirode, u skladu sa Zakonom, Odlukom o proglašenju Parka prirode "Orjen", Statutom i ovim Pravilnikom.

Član 7.

Ulaz i boravak posjetilaca na teritoriji Parka prirode kontroliše ovlašćena lica za poslove zaštite. Posjetilac kupuje ulaznicu za ulazak na području parka prirode po cijeni propisanoj posebnim aktom Društva.

Visinu, način prikupljanja i punktove za naplatu naknade iz stava 2. ovog člana, kao i ostalih naknada propisanih Zakonom, određuje Društvo posebnim aktom uz saglasnost Skupštine opštine Herceg Novi.

Član 8.

Na prostoru parka prirode su obilježene i markirane staze za kretanje posjetilaca. Za kretanje izvan obilježenih i markiranih staza potrebna je saglasnost Društva

Član 9.

U cilju zaštite izvornih prirodnih dobara, prostora, flore i faune, a posebno prirodnih rijetkosti i osobenosti Parka prirode, u skladu sa Zakonom i Odlukom o osnivanju Parka prirode "Orjen", zabranjeno je:

- uznemiravanje, neplansko sakupljanje i uništavanje faune;
- uništavanje neplansko uklonjenog vegetacije i divlje flore, kao i narušavanje stanja vrijedne dendrofloze;
- zamjena sastojina autohtonih vrsta drveća autohtonom;
- unošenje autohtonih vrsta;

- uništavanje, uklanjanje i modifikovanje parkovskog mobilijara i oznaka;
- izvođenje i infrastrukturnih drugih radova koji izazivaju trajne negativne promjene u prirodi i jedinstvenosti parka;
- hemijsko i fizičko zagađivanje zaštićenog područja, bacanje otpadaka, otvaranje deponija, odlaganje opasnih materija i sl;
- **upotreba otvorenih i drugih izvora paljenja u koliko ne spada u planske aktivnosti...**
- izvođenje bilo kakvih aktivnosti koje nisu u skladu s namjenom prostora zaštićenog područja.

Član 10

Na području Parka prirode "Orjen" ograničava se:

- promjena namjene površina ;
- paljenje vegetacije, osim na planske aktivnosti upravljanja;
- kretanje, zaustavljanje i parkiranje motornih vozila na javnim zelenim površinama, osim za vozila službe održavanja parka, kao i vozila za potrebe snabdjevanja koja se mogu kretati u vremenski ograničenoj i isključivo planski utvrđenim putevima;
- paljenje vatrenih javnih površina, osim ona za tu svrhu predviđene lokacije;
- puštanje pasana javnih zelenih površina u šumi, osim ona za tu svrhu namjenjene površine, kao i u vremenski i prostorno ograničenim slučajevima sanitarnog izlova;
- korišćenje šuma na način da se ne narušava stabilnost šumskih sastojina i obrast sastojina;
- promjena morfologije terena, osim na planske aktivnosti usmerene na poboljšanje ekoloških uslova staništa .

Član 11

Kretanje i parkiranje vozila, odnosno saobraćaj na putevima na području parka prirode obavlja se u skladu s utvrđenim režimom saobraćaja na javnim putevima i pod uslovima utvrđenim u Pravilniku:

- kretanje motornih vozila može se vršiti samo na lokalnim kategorisanim putevima
- Kretanje motornih vozila na lokalnom putu Vrbanj-Orjen Sedlo dozvoljeno je samo uz posebnu dozvolu Društva osim za lica koji su vlasnici zemljišta na području I i II zone zaštite ovog putnog pravca kao i za vozila specijalnih službi ;
- kretanje šumskih putevima dozvoljeno je za vozila Društva, MUP-a, Uprave policije, hitne pomoći, Službe zaštite i spašavanja, Dobrovoljnih vatrogasnih društava, Gorske službe spašavanja i vozila ostalih subjekata/učesnika sistema zaštite i spašavanja i lovačkog društva a izuzetno i za vozila drugih korisnika, na osnovu posebne dozvole Društva kojom se utvrđuju pravca kretanja, svrha i vrijeme zadržavanja;
- snježna vozila (motorna sanke) mogu se kretati po dijelovima parka prirode i koridorima uzodobrene Društva ;

- vatrogasna, policijska, vozila hitne pomoći i službe spašavanja, kao i stalna vozila koja služe za zaštitu i spašavanje mogu se radi izvršenja službenih radnji kretati po svim prohodnim terenima u području parka prirode;
- vozila građevinske operative, građevinske mašine, teretnih kamiona mogu se kretati pod uslovima i u vremenu uz odobrenje Društva;
- vozila se mogu parkirati nasamo za to namjene određene površinama.

Član 12

Korišćenje flore i faune u Parku prirode Orjen (ljekovite bilje, šumski plodovi, gljive, lovne faune, pašnjaci i sl.) može se vršiti pod sledećim uslovima:

- mogu se koristiti one vrste flore i faune čije korišćenje je prometnije zakonom i drugim propisima zabranjen, odnosno sakupljanje ljekovite bilje, šumskih plodova, gljiva može se vršiti uz odobrenje Društva i plaćanje naknade za branje uz poštovanje načina i vremen branja kao i po dručjanakome je branje dozvoljeno.
- U prostoru prvog stepena zaštite zabranjen je sportski lov, s ciljem zaštite flore i faune kao i nesmetanog odvijanja prirodnih procesa i neuznemiravanje divljači, moguće je samo sanitarni lov u slučaju prekobrojnosti predatora i narušavanja prirodne ravnoteže u skladu sa zakonom.

Član 13

Trajno održavanje optimalnog stanja šuma obezbeđuje se korišćenjem šuma u skladu sa Zakonom o šumama i Odlukom o proglašenju Parka prirode "Orjen" iz oblasti zaštite u Parku i u stalnoj zavisnosti od stanja u šumskim odjelima.

Korisnici šumanu prostoru parka prirode dužni su dostaviti godišnje planove za sječu šumanu prostoru parka prirode i tražiti odobrenje Društva, koje se dobija u skladu sa posebnim uslovima koji se određuju u postupku pribavljanja odobrenja od Društva, za sprovođenje godišnjih planova za sječu šuma.

Član 14.

Turistički ugostiteljski i drugi objekti u kojima se obavljaju djelatnosti pružanja usluga turistima moraju biti u skladu sa prirodnim ambijentom prostora parka prirode definisanog zonama zaštite i prostorno planske dokumentacije, sa infrastrukturnim sistemima tako da ne ugrožavaju i ne zagađuju životnu sredinu. Navedeni objekti moraju biti bezbjedni sa aspekta zaštite i spašavanja i imati saglasnosti od MUP-a Crne Gore.

Dozvoljen je razvoj infrastrukture i turističkih sadržaja koji ne narušavaju prirodne vrijednosti u okviru parka prirode kao ni stepene zaštite definisane unutar Parka prirode.

Za izgradnju infrastrukture i razvoj turističkih sadržaja i objekata uz dobijene dozvole od strane Sekretarijata lokalne uprave i Ministarstva održivog razvoja i turizma neophodno je i odobrenje Društva, koje se dobija u skladu sa posebnim uslovima koji se određuju u postupku pribavljanja odobrenja od Društva.

Član 15.

Korisnici Parka prirode mogu u reklamne svrhe koristiti ime i znak parka prirode uz prethodno dobijeno odobrenje Društva i plaćenu naknadu predviđenu odlukom o nakanadama.

Na području Parka prirode je dozvoljeno postavljanje reklamnih i informativnih tabli uz prethodno dobijeno odobrenje Društva i plaćenu naknadu predviđenu odlukom o nakanadama.

Član 16.

Na području Parka prirode mogu se vršiti naučni i istraživački radovi uz prethodnu saglasnost Društva. Naučni i istraživački radovi se vrše na način kojima se ne izazivaju trajna oštećenja prirodnih dobara a u skladu sa posebnim uslovima koji se određuju u postupku pribavljanja odobrenja od Društva.

Podaci dobijeni naučno-istraživačkim radovima dostavljaju se Društvu radi njihovog evidentiranja i korišćenja na način i u rokovima utvrđenim odobrenjem Društva.

Član 17.

Održavanje čistoće u Parku prirode obaveza je svih korisnika Parka prirode i u vezi sa tim svi korisnici parka prirode su dužni da poštuju sledeće:

- Zabranjeno je bacanje smeća izvan prostora predviđenih za te namjene.
- Da prikupljaju otpad te da isti odlažu na mjesta predviđena za privremeno odlaganje otpada.
- Odvoz smeća sa lokacija određenih za privremeno odlaganje otpada vrši Opštinsko komunalno preduzeće.
- Zabranjeno je deponovanje građevinskog materijala na prostorima parka prirode osim za te namjene predviđene lokacije.
- Paljenje korova, lišća, granja po pravilu se ne može vršiti na području parka prirode osim izuzetno po pravilima i uz nadzor ovlašćenog lica za poslove zaštite u parku prirode. Navedena upotreba otvorenih ložišta treba biti usklađena i sa odlukama Opštine o zabrani loženja na otvorenom i opštinskom Odlukom o komunalnom redu.

Član 18.

Nadzor nad sprovođenjem pravila utvrđenih ovim Pravilnikom vrše ovlašćena lica za poslove zaštite Društva odnosno nadzornici.

Nadzornik parka kontroliše sprovođenje pravila unutrašnjeg reda, stara se o postavljenim oznakama, parkovskoj infrastrukturi, obavlja poslove lovočuvara, vrši naplatu i kontrolu naplate naknada i prolazaka kroz park prirode.

Kada nadzornik u vršenju službene radnje ustanovi da je učinjena radnja suprotna odredbama zakona i pravila unutrašnjeg reda ili postoji osnovana sumnja da je učinjeno krivično djelo ili prekršaj ovlašćen je da:

- legitimizuje lica koje zatekne u zaštićenom prirodnom dobru

- izvrši pregled svih vrsta vozila, i tovara
- privremno oduzme predmete kojima je izvršen prekršaj ili krivično djelo i predmeti koji su nastali ili pribavljeni izvršenjem takvog djela i da predmete preda upravljaču zaštićenog prirodnog dobra radi čuvanja
- lice bez ličnih isprava, zatečeno u vršenju prekršaja ili krivičnog djela, odmah preda ili obavjesti nadležni organ za poslove policije
- zatraži uspostavljanje prethodnog stanja odnosno naredi mjere za sprječavanje i uklanjanje štetnih posledica
- sarađuje sa vlasnicima i korisnicima prava na nekretnine u zaštićenom prirodnom dobru u cilju zaštite prirode
- prati stanje divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva kao i drugih vrijednosti zaštićenog prirodnog dobra
- pruža pomoć posjetiocima zaštićenog prirodnog dobra i lokalnom stanovništvu
- učestvuje u preventivnim, iz svoje nadležnosti represivnim, poslove nadzora i intervencije u oblasti zaštite i spašavanja

Član 19.

U vršenju službe nadzornik je dužan da pokaže službenu legitimaciju.

Nadzornik je dužan da licu od koga je naplatio novčanu kaznu ili oduzeo sredstva ili druge predmete izda odgovarajuću potvrdu.

Član 20.

Društvo radi zaštite prirodnih dobara Parka prirode ima pravo aktivne legitimacije u pogladu ostvarenja režima zaštite i pokretanja krivičnih i prekršajnih postupaka. Nadzornici su obavezni da u ostvarivanju režima zaštite koriste prava vezana za aktivnu legitimaciju i da najkasnije u roku od 24 časa obavjeste direktora Društva o svim promjenama u prostoru Parka prirode.

Član 21.

Kaznene odredbe predviđene za krivična djela, privredne prestupe i prekršaje neposredno se primjenjuju pri korišćenju prava iz aktivne legitimacije i kod naplate kazni na licu mjesta od strane nadzornika.

Naplaćene mandatne kazne na prostoru Parka prirode predstavljaju prihod Društva.

Član 22.

Određene odredbe članova 18,19 i 20 ovog Pravilnika primjenjivati će se nakon položenih obaveznih ispita i sticanja licenci kako je to predviđeno Zakonom o zaštiti lica i imovine Crne Gore. Upravljač Parka prirode obavezan je obazbediti uslove za sticanje licence u roku od 1(jedne) godine od usvajanja istog.

Član 23.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana njegovog objavljivanja na Oglasnoj tabli Društva.

Br: 20-06/2019

Herceg Novi 29.06.2019.

Izvršna direktorica

Milja Vitorović